

dr. mr. ir. M.W.D. van der Burg, voorzitter
mevr. dr. N.O.M. Rethmeier
dr. M. W. de Lange
mevr. dr. ing. L. Bechger, secretaris

Patentlaan 2
Postbus 5820
2280 HV Rijswijk
Telefoon (070) 398 66 55
Telefax (070) 390 01 90
info@octroocentrum.nl
www.octroocentrum.nl
Rabobank
Taksen, depotrekeningen
1923.24.160
Overige betalingen
1923.24.179

Advies ex artikel 84 Rijksoctrooiwet 1995
Betreft: Nederlands octrooinr. 1023299

Verzoekster: Thetford B.V. te Etten-Leur
Gemachtigde: dr. ir. O.L. Oudshoorn

DATUM
25 januari 2007

Octrooihouder: ing. J.A.M. van Nijnatten te Breda
Gemachtigde: geen

ONS KENMERK
ORE/advies/1023299
UW KENMERK
18 augustus 2006
OLO/H2252NL00
PAGINA
1/17

1. Het geding

Thetford B.V. (hierna: verzoekster) heeft op 18 augustus 2006 een verzoekschrift met negen bijlagen, genummerd D1 t/m D9, ingediend met het verzoek om advies volgens artikel 84 van de Rijksoctrooiwet 1995 (hierna: ROW 1995) uit te brengen omtrent de toepasselijheid van de in artikel 75, eerste lid ROW 1995 genoemde nietigheidsgronden op Nederlands octrooi 1023299. Octrooihouder ing. J.A.M. van Nijnatten (hierna: octrooihouder) heeft op 28 september 2006 een schriftelijke reactie met zes bijlagen, genummerd X1 t/m X6, ingediend. Verzoekster heeft vervolgens op 20 oktober 2006 een brief met vier bijlagen, genummerd D10 t/m D13, ingediend. Tijdens de hoorzitting op 26 oktober 2006 hebben partijen hun standpunt bepleit: verzoekster bij monde van haar octrooigemachtigde dr. ir. O.L. Oudshoorn, die vergezeld was van de heer F. van der Pluijm van Thetford B.V., mr. F.I.S.A.L. van Velsen en mevrouw mr. F. Westerhuis, beiden advocaat te Rotterdam en mevrouw mr. N. van Es, advocaat-stagiair te Rotterdam. Octrooihouder heeft ter zitting zelf het woord gevoerd. Ter zitting hebben beide partijen exemplaren van hun pleitnota overgelegd. Op 28 oktober 2006 heeft octrooihouder aanvullende informatie ingestuurd. Verzoekster heeft op 30 oktober 2006 hierop een schriftelijke reactie ingediend.

20

2. De feiten

De heer Van Nijnatten is rechthebbende op Nederlands octrooi 1023299 voor een "Droge formulering voor chemische toiletten", dat met dagtekening 1 november 2004 voor de duur van 20 jaren is verleend op een aanvraag ingediend op 29 april 2003.

5

Het octrooi bevat 27 conclusies, waaronder drie onafhankelijke conclusies, zijnde conclusies 1, 12 en 19. Deze drie onafhankelijke conclusies luiden als volgt:

10 *"1. We claimen een droge (poedervormige of granulaire) formulering voor gebruik in chemische toiletten, omvattende: nitraat poeder of korrels, een conserveermiddel met thiol neutraliserende eigenschappen en een pH-bufferend systeem."*

"12. Een methode om een afvaltank te deodoriseren door: a: het maken van een formulering gekenmerkt als een mengsel van nitraat, een thiol neutraliserende conserveermiddel en een bufferend systeem en b: het toevoegen van deze formulering aan een afvaltank."

15 *"19. Een methode om het spoelwater van een chemisch toilet te conserveren tegen bacteriën en schimmels alsmede een goede spoeling te verkrijgen door: a: het maken van een formulering gekenmerkt als een mengsel van nitraat, een thiol neutraliserende conserveermiddel, een bufferend systeem en een of meer oppervlakteactieve stoffen en b: het toevoegen van deze formulering aan een spoelwatertank."*

20

De overige conclusies zijn als volgconclusies afhankelijk van één van deze drie bovenstaande conclusies.

25 3. Door verzoekster aangevoerde nietigheidsgronden

Verzoekster stelt zich op het standpunt dat alle conclusies van het octrooi nietig zijn wegens niet-nawerkbaarheid. Voorts is verzoekster van mening dat conclusies 12 t/m 27 niet nieuw zijn en dat alle conclusies, voor zover zij wel nieuw zouden zijn, niet inventief zijn. Verzoekster heeft haar stellingen nader onderbouwd en daarbij de volgende

30 stukken aangevoerd:

- D1: de Europese octrooiaanvraag EP 0923952 A1;
- D2: het Amerikaanse octrooi US 3509254;
- D3: de internationale octrooiaanvraag WO 97/06834;
- D4: Technical Bulletin "Bronopol (BNPD) – A Broad Spectrum Antibacterial Agent", Issue 6, februari 1992, The Boots Company PLC, Nottingham, England;
- 35 - D5: Technical Bulletin "Water Treatment – Microbial Control for industrial Systems – Myacide® AS – Myacide S1®", Boots Microcheck; The Boots Company PLC, Nottingham, England;
- D6: faxbericht van Boots Microcheck, 1 juli 1994, niet confidentieel en gericht aan de heer Frank Visser, vertegenwoordiger sales van Aako B.V.;
- 40 - D7: Technical Bulletin "Myacide As/S1 – Paper Industry –microbial control", Boots Microcheck; The Boots Company PLC, Nottingham, England (1998), pagina's 15 en 16;
- D8: brochure BASF "Odour Control and Chemical Sanitation", BASF Biocides,
- 45 12 pp. (augustus 2000);
- D9: testrapport betreffende proeven uitgevoerd door Institut Fresenius (2003);
- D10: concept-antwoord van de heer Van Nijnatten aan Octrooicentrum Nederland, gestuurd aan Thetford op 4 september 2006;

- D11: informatie over bronidox (5-broom-5-nitro-1,3-dioxaan). Bron: Website Wikipedia, 5 juli 2006;
- D12: folder "Toiletvloeistoffen onderhoudsproducten" van Thetford (2005); en
- D13: productspecificatie Aqua Kem Blue Combi, 28 maart 2000.

5

Nawerkbaarheid

Verzoekster stelt dat de term "conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen" dusdanig vaag is dat een vakman niet kan vaststellen welke stoffen wel en welke niet door deze term gedekt worden. In het octrooi worden slechts bronopol en bromonitrodioxaan (bronidox) genoemd. Aangezien bronidox niet oplosbaar is in water is de stof volgens verzoekster niet geschikt voor de beoogde toepassing. Voorts wijst verzoekster erop dat volgens het octrooi het technische probleem is gelegen in de vermeende instabiliteit van een mengsel met bronopol. Voor andere conserveringsmiddelen is het octrooi dus niet nawerkbaar. Volgens verzoekster rechtvaardigt de specifieke toepassing van bronopol niet de generieke bewoording "conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen" in de conclusies.

Verzoekster stelt voorts dat de term "pH-bufferend systeem" vaag en te breed is. Het octrooi noemt geen pH-waarden die geschikt zouden zijn om volgens de uitvinding te worden toegepast. Het in de conclusies 7, 18 en 26 vermelde bereik van 2,5 tot 7,5 is zeer breed en wordt verder niet onderbouwd in het octrooi. Volgens door haarzelf uitgevoerde proeven wordt bij nawerking van het uitvoeringsvoorbeeld van het octrooi geen buffering van de pH waargenomen. Tijdens de proef liep de pH op van 3,9 naar 6,7. Op grond van deze proef concludeert verzoekster dat de in het uitvoeringsvoorbeeld genoemde hoeveelheden natriumtricitraat en citroenzuur monohydraat ontoereikend zijn om een pH-bufferend systeem op te leveren.

Verzoekster heeft in 2003 het product Kemdirect, dat door octrooihouder op de markt wordt gebracht en waarvan verzoekster aanneemt dat het onder de materie van het octrooi valt, door het onafhankelijke Institut Fresenius in Duitsland laten onderzoeken. Uit deze proeven blijkt dat de "onverwachte verbetering van de geurreductie" die in de beschrijving van het octrooi wordt vermeld (zie pagina 2, regel 31) niet optreedt.

Verzoekster stelt dat het voorts voor de vakman onduidelijk is wat bedoeld wordt met "pH-bufferend systeem" in een droge formulering. Het is immers alleen zinvol om te spreken over een pH in een waterige oplossing. Verzoekster vraagt zich af wat de vakman zich moet voorstellen bij de suggestie uit de beschrijving dat een systeem dat de pH buffert (in een waterige oplossing) het stabiliteitsprobleem van een *droge* formulering wegneemt.

40

Conclusie 1

Verzoekster betwist de inventiviteit van conclusie 1 onder toepassing van de zgn. *problem-and-solution approach*. Verzoekster wil hierbij twee aspecten in het bijzonder onder de aandacht brengen. Ten eerste stelt verzoekster dat het van belang is dat het probleem dat wordt geformuleerd in het octrooi, zich ook daadwerkelijk voordoet. Ten tweede dienen de kenmerkende maatregelen van de conclusie(s) dit probleem daadwerkelijk op te lossen.

45

Het in het octrooi vermelde probleem dat een mengsel van bronopol met nitraat niet stabiel zou zijn, doet zich niet voor, aldus verzoekster. Hiertoe worden enige documenten aangevoerd waaruit dit zou blijken. Bovendien kan volgens verzoekster bij het mengen van stoffen die op zichzelf geen chlooratomen bezitten, geen “sterke chloorgeur” ontstaan.

Volgens verzoekster kan de stabiliteit van bronopol in een oplossing wel een aandachtspunt vormen, doch uit de aangevoerde documenten blijkt dat dit kan worden opgelost door de pH van de oplossing aan de zure kant te houden, bij voorkeur rond een pH van 4. Het toevoegen van een pH-buffer aan een oplossing met bronopol om de pH op een zeker zure waarde te houden, is volgens verzoekster derhalve een voor de vakman voor de hand liggende maatregel.

De voordelen van een droge formulering waren volgens verzoekster reeds bekend uit D3. Het effect van het hieraan toevoegen van bronopol resulteert niet in een bijzondere meeropbrengst. Het combineren van D3 met één van de aangevoerde documenten over bronopol waarin ook staat vermeld dat de pH bij voorkeur aan de zure kant moet worden gehouden (zie bijvoorbeeld D4), is volgens verzoekster niets bijzonders. Verzoekster is derhalve de mening toegedaan dat de formulering van conclusie 1 niet inventief is.

De formulering volgens conclusie 1 verschilt van D1 in de droge formulering en het pH-bufferende systeem. De voordelen van een droge formulering zijn reeds bekend uit D3. Volgens verzoekster leert de vakman uit D8 dat bronopol als toiletvloeistof kan worden gebruikt en bronopol stabiel is bij een pH tussen 4 en 5. Ook deze combinatie acht verzoekster voor de hand liggend, waardoor de formulering van conclusie 1 ook langs deze redenering niet inventief is.

Conclusie 12

Volgens verzoekster vereist conclusie 12 niet dat er sprake is van een *droge* formulering.

De term “pH-bufferend systeem” is volgens verzoekster zo breed binnen het octrooi, dat hier ook het toevoegen van een zuur of een base teneinde de pH binnen een zekere waarde te houden kan worden verstaan. Verzoekster wijst op D1 waarin wordt beschreven dat een formulering die bronopol, calciumnitraat en azijnzuur omvat, wordt getest in een Thetford ‘Porta Potti’-toilet. Op grond hiervan stelt verzoekster dat conclusie 12 niet nieuw is.

Het product Aqua Kem Blue van Thetford wordt volgens verzoekster sinds 2000 op de markt gebracht. Ter onderbouwing heeft verzoekster een (niet tijdige) folder (D12) ingebracht, waarin wordt vermeld dat Aqua Kem Blue wordt toegepast in afval tanks. De ingrediënten van dit product worden voorts in D13 opgesomd. Verzoekster stelt dat ook op grond van D13 conclusie 12 niet nieuw is.

Subsidiair stelt verzoekster dat de voor conclusie 1 aangevoerde inventiviteitsargumenten eveneens van toepassing zijn op conclusie 12.

Conclusie 19

Verzoekster stelt dat conclusie 19 ook reeds bekend is uit document D1. De formuleringen uit voorbeelden 1 en 2 worden getest in een ‘Porta Potti’-toilet en zullen

derhalve in het spoelwater terecht komen. Het gebruik van oppervlakreactieve stoffen wordt hierbij beschreven. Verzoekster stelt dan ook dat conclusie 19 eveneens niet nieuw is.

- 5 Subsidiar stelt verzoekster dat de voor conclusie 1 aangevoerde inventiviteitsargumenten eveneens van toepassing zijn op conclusie 19.

Volgconclusies

- 10 Verzoekster acht de maatregelen uit de volgconclusies reeds bekend uit D1 of D3, dan wel dermate algemeen of breed geformuleerd dat zij geen verbijzondering van de uitvinding kunnen worden geacht. De volgconclusies kunnen niet bijdragen aan de nieuwheid of inventiviteit.

15 **4. Het verweer van octrooihouder**

Octrooihouder bestrijdt gemotiveerd de nietigheidsargumenten en voert daarbij zes documenten aan:

- X1: het Amerikaanse octrooi US 3658921;
 - X2: reacties uit de praktijk over Kemdirect;
 - 20 - X3: een email van Orisssa Vredevoort & Dochters over de dosering van afwasmiddel;
 - X4: het artikel "Antibacterial Action of 2-Bromo-2-Nitropropane-1,3-Diol (Bronopol)" van J.A. Shepherd *et al.* uit het tijdschrift Antimicrobial Agents and Chemotherapy, november 1988, pagina's 1693 t/m 1698;
 - 25 - X5: afdruk van de website van NCBI (www.ncbi.nlm.nih.gov) van 23 augustus 2006 betreffende "Mode of action of the antimicrobial compound 5-bromo-5-nitro-1,3-dioxane (bronidox)"; en
 - X6: het artikel "Antiseptics and Disinfectants: Activity, Action, and Resistance" van G. McDonnell en A.D. Russell uit het tijdschrift Clinical Microbiology Reviews, januari 1999, pagina's 147 t/m 157.
- 30

- Octrooihouder stelt voorop dat de meest gebruikte chemische toiletten twee gescheiden tanks hebben: een voor het spoelwater en een voor het verzamelen van afvalwater. Een gebruiker heeft dan ook twee vloeistoffen (of droge equivalenten) nodig: het ene om het spoelwater fris te houden en een goede spoeling te krijgen en het andere voor de afvaltank om de afbraak te bevorderen en luchtjes te voorkomen en/of te bestrijden.
- 35

Nawerkbaarheid

- Octrooihouder wijst erop dat in de beschrijving (onderaan pagina 1, bovenaan pagina 2) duidelijk is aangegeven welke stoffen met de term "conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen" worden bedoeld. Volgens octrooihouder begrijpt de vakman dat bronopol slechts de eerste keus vormt. Octrooihouder stelt voorts dat de vakman weet dat bronidox met behulp van polyethyleenglycol eenvoudig oplosbaar te maken is in water, en wijst er ook op dat uit D11 bekend is dat bronidox gebruikt wordt in shampoos en badschuim.
- 40
- 45

Voor een toelichting op "pH-bufferend systeem" wijst octrooihouder op de volgconclusies, waaruit blijkt dat het pH-bufferende systeem tot 40% van het totale

gewicht van de formulering uit kan maken. Een hogere concentratie leidt volgens octrooihouder tot een hogere buffercapaciteit. De buffercapaciteit van het uitvoeringsvoorbeeld draagt volgens octrooihouder bij aan de stabilisatie van de pH en is derhalve belangrijk voor de geurreductie. Octrooihouder betwist de testresultaten die verkregen zijn door verzoekster na uitvoeren van het voorbeeld uit het octrooi.

5 Octrooihouder verklaart het oplopen van de pH uit het feit dat er geen rekening is gehouden dat het spoelwater ook citraat/citroenzuur bevat of kan bevatten. Bovendien kan volgens octrooihouder op grond van conclusie 6 de concentratie van de bufferende stoffen aanzienlijk worden verhoogd. Uit de praktijk blijkt dat 5% voldoende is voor een uitstekende werking. Het citraat, gevormd bij het oplopen van de pH, voorkomt kalkaanslag en ondersteunt de werking van bronopol, aldus octrooihouder.

10 Volgens octrooihouder zijn talloze droge pH-buffers op de markt verkrijgbaar, zowel als poeder als in capsules. Het is voor de vakman verder duidelijk dat het pH-effect pas optreedt na oplossen van de droge pH-buffer in water.

15 Octrooihouder heeft voorts diverse reacties uit de praktijk van klanten overlegd waaruit de goede werking van Kemdirect, een door octrooihouder geleverd product dat onder de materie van het octrooi valt, blijkt. De bruikbaarheid van de door verzoekster ingebrachte vergelijkende tests wordt betwist. Deze tests tonen volgens octrooihouder slechts het geur maskerende vermogen van geparfumeerde formuleringen aan.

20 Bovendien, zo stelt octrooihouder, blijkt uit D1 wel de synergie van de combinatie van nitraat met bronopol, terwijl dit in de vergelijkende tests niet is terug te zien.

Octrooihouder verklaart het ontstaan van de chloorgeur door het reageren of uiteenvallen van chloorhoudende oplosmiddelrestanten in bronopol in het mengsel. De destijds gebruikte bronopol had bij nader onderzoek inderdaad een typische oplosmiddelgeur.

25 Indien D1 als stand van de techniek wordt gekozen is volgens octrooihouder het technische probleem het zoeken naar een droge, beter werkzame formulering, die bovendien zowel in de afvaltank als in het spoelwater kan worden toegepast. Ten opzichte van D3 beschouwt octrooihouder als probleem het verkrijgen van een beter werkzame formulering. Ook het technische probleem van de instabiliteit van een commercieel verkrijgbare bronopol in een droog mengsel van kalksalpeter wordt daarbij opgelost door toevoeging van een pH-bufferend systeem.

30
35

Conclusie 1

Octrooihouder acht conclusie 1 inventief. Niet alleen wordt het stabiliteitsprobleem opgelost voor die typen bronopol die in de praktijk niet stabiel blijken, de formulering kan ook in en via het spoelwater gedoseerd worden, zodat niet langer twee producten nodig zijn.

40 Onder verwijzing naar de zgn. *could-would approach* acht octrooihouder de combinaties van documenten die verzoekster aanvoert voor de vakman niet voor de hand liggend. In de combinatie van nitraat met bronopol is een synergetisch effect gelegen en derhalve kan D3 geen geschikt uitgangspunt vormen. D1 vormt volgens octrooihouder de meest nabije stand van de techniek. Octrooihouder ziet niet in hoe een vakman vanuit D1 tot de uitvinding zou kunnen komen.

45

Conclusie 12

5 Octrooihouder volgt de stelling van verzoekster dat conclusie 12 niet vereist dat de formulering droog is, doch is van mening dat D1 desalniettemin niet nieuwheidsschadelijk is voor conclusie 12. De buffercapaciteit van het azijnzuur uit voorbeeld 1 van D1 is na verdunning nihil. Het op pH brengen kan volgens octrooihouder net zo goed met een niet-bufferend zuur zoals zoutzuur. Aangezien conclusie 1 nieuw en inventief is, acht octrooihouder op dezelfde gronden conclusie 12 nieuw en inventief.

10 Octrooihouder betwist voorts niet dat het product Aqua Kem Blue van Thetford reeds in 2000 op de markt beschikbaar was. Octrooihouder is echter van mening dat ten tijde van de indiening van de octrooiaanvraag de samenstelling van Aqua Kem Blue niet de samenstelling betrof zoals wordt weergegeven in D13. In D13 zijn na de initiële datum dat het document is opgesteld immers nog een aantal wijzigingen aangebracht. De
15 wijzigingen betreffen cruciale componenten die ook in de formulering volgens de uitvinding gebruikt worden, welke wijzigingen van latere datum zijn dan de indieningsdatum van het octrooi. Derhalve is octrooihouder van mening dat D13 niet
20 tijdig is. Octrooihouder concludeert dat de formulering van D1 door Thetford later is aangepast door onder meer het azijnzuur te vervangen door citroenzuur.

Conclusie 19

25 Octrooihouder meent dat conclusie 19 nieuw is. D1 beschrijft een specifiek afvaltank additief terwijl nergens in genoemd document wordt gesuggereerd dat de formulering toegevoegd kan worden aan het spoelwater.

5. Overwegingen van Octrooicentrum Nederland

5.1 Toelaatbaarheid van de ingebrachte stukken

30 Een aantal documenten zijn bij de totstandkoming van het onderhavige advies buiten beschouwing gelaten.

D10, het concept-antwoord van octrooihouder op het verzoekschrift, is door octrooihouder aan verzoekster gestuurd (en niet aan Octrooicentrum Nederland). Ter zitting heeft octrooihouder aangegeven dat hij – onder meer wegens voortschrijdend inzicht – niet langer achter de inhoud van dit concept staat. Octrooicentrum Nederland
35 zal dan ook alleen het definitieve verzoekschrift van octrooihouder van 27 september 2006 in zijn advies betrekken.

De aanvullende informatie die door partijen daags na de zitting werd ingediend, is tardief en wordt derhalve eveneens niet in het advies betrokken.

40 Van een aantal door verzoekster ingediende documenten is onduidelijk of deze tijdig zijn, dat wil zeggen gepubliceerd voor de indieningsdatum van het onderhavige octrooi. Hierna zal gemotiveerd weergegeven worden op grond waarvan Octrooicentrum Nederland deze documenten al dan niet in zijn advies heeft betrokken.

45 Document D5, een Technical Bulletin van The Boots Company, bevat geen enkele indicatie wanneer het gepubliceerd is, waardoor niet vastgesteld kan worden of dit document tijdig is. Desgevraagd heeft octrooihouder evenwel ter zitting aangegeven dat D5 voor de indieningsdatum van het octrooi openbaar toegankelijk was. Nu beide

partijen het hier over eens zijn zal Octrooicentrum Nederland van de tijdigheid van D5 uit gaan.

PAGINA
8/17

5 Document D11, informatie over bronidox van de website van Wikipedia, dateert van juli 2006 en is dus niet tijdig. Verzoekster heeft echter D11 ingebracht om de algemene vakkennis te illustreren, in het bijzonder het niet oplosbaar zijn van bronidox in water. Octrooihouder heeft niet betwist dat de vakman voor de indieningsdatum van het octrooi van dit feit op de hoogte was en heeft er bovendien op gewezen dat D11 vermeldt dat
10 bronidox gebruikt wordt als conserveermiddel in shampoos en badschuim etc., wat verzoekster op haar beurt niet heeft betwist. Nu beide partijen het hierover eens zijn zal Octrooicentrum Nederland van de in D11 gestelde algemene vakkennis uit gaan.

15 Document D12 betreft een brochure van het bedrijf Thetford voor toiletvloeistoffen en onderhoudsproducten. Document D12 is door verzoekster ingebracht om aan te geven dat het product Aqua Kem Blue – een vloeistof voor gebruik in de afvalwatertank, waarvan de samenstelling volgens verzoekster in D13 beschreven is – in de handel verkrijgbaar was voor de indieningsdatum van het octrooi. Voorts is ter zitting door verzoekster D12 als meest nabije stand van de techniek genoemd voor wat betreft
20 conclusie 19, omdat D12 ook het product Aqua Rinse – een vloeistof voor de spoelwatertank – openbaart. D12 is echter niet gedateerd. Ter zitting heeft verzoekster aangegeven dat D12 dateert van 2005, dus na de indieningsdatum van het onderhavige octrooi. Verzoekster heeft hierbij aangegeven dat tijdige brochures met vergelijkbare inhoud hebben bestaan, doch dat deze niet in haar archief terug waren te vinden. Ter zitting heeft octrooihouder
25 evenwel aangegeven dat hij niet betwist dat de producten Aqua Kem Blue en Aqua Rinse voor de indieningsdatum van het octrooi in de handel verkrijgbaar waren. Nu dit laatste niet ter discussie staat tussen de partijen zal Octrooicentrum Nederland hier dan ook vanuit gaan.

30 Document D13 betreft een productspecificatie van Aqua Kem Blue Combi van het bedrijf Thetford, met als 'drawing date' 28 maart 2000. Octrooihouder heeft de tijdigheid van document D13 bestreden en heeft daartoe aangevoerd dat op de derde bladzijde van D13 aangegeven is dat op 21 juli 2003, dus na de indieningsdatum van het onderhavige octrooi, wijzigingen zijn aangebracht.
35 Verzoekster heeft dit niet bestreden doch heeft gesteld dat de wijzigingen niet betrekking hadden op de drie (voor de onderhavige zaak) essentiële componenten van het product: calciumnitraat, bronopol en citroenzuur monohydraat (als "pH-control agent"). Het product Aqua Kem Blue Combi zoals dat vóór de indieningsdatum van het octrooi in de handel was bevatte dus volgens verzoekster deze drie componenten. Dit is
40 door octrooihouder betwist. Octrooihouder meent dat eerst op 21 juli 2003 de formulering van Aqua Kem Blue Combi is vernieuwd overeenkomstig het octrooi en dat derhalve D13 niet de samenstelling weergeeft van het product Aqua Kem Blue Combi zoals dat in de handel was vóór de indieningsdatum van het onderhavige octrooi. Nu in D13 niet is aangegeven welke wijzigingen hebben plaatsgevonden in de
45 productspecificatie in de loop van de tijd, is het voor Octrooicentrum Nederland onduidelijk of het product Aqua Kem Blue Combi zoals dat in de handel was vóór de indieningsdatum van het onderhavige octrooi, de formulering overeenkomstig D13 bevatte. Gezien deze onduidelijkheid zal Octrooicentrum Nederland in zijn advies daar

waar Aqua Kem Blue besproken wordt, aangeven wat de consequenties zijn indien D13 als tijdig beschouwd kan worden en daarmee tot de stand van de techniek zou behoren.

PAGINA
9/17

5.2 Niet-nawerkbaarheid

5 *De term "conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen"*

Octrooicentrum Nederland acht de term "conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen" voor de vakman voldoende duidelijk. De term conserveermiddel wordt in de stand van de techniek reeds gebruikt (zie bijv. paragraaf [0002] van D1) voor middelen met een bactericidale werking. Thiol-neutraliserend staat voor het neutraliseren van verbindingen met thiolgroepen, zodanig dat de stankoverlast wordt beperkt. Beide eigenschappen zijn, voorzover de vakman dat niet zou weten, eenvoudig experimenteel vast te stellen. Middelen als bronopol vertonen beide eigenschappen. In het octrooi komen, buiten het oplossen van het instabiliteitsprobleem, meerdere aspecten van de uitvinding aan de orde waarin het zich op positieve wijze zou onderscheiden van de stand van de techniek, in het bijzonder het verbeteren van de geurreductie. Dat laatste effect zal ook bij het gebruik van bronidox aan de orde zijn en een generieke bewoording lijkt vanuit dat oogpunt niet onterecht gekozen.

De oplosbaarheid van bronidox

Octrooicentrum Nederland volgt de stelling van octrooihouder en ziet geen belemmering voor de vakman om bronidox te gebruiken in de formulering volgens het octrooi.

De term "pH-bufferend systeem"

In de beschrijving wordt de term "pH-bufferend systeem" niet nader gedefinieerd. Wel blijkt uit volgconclusie 4 dat het pH-bufferende systeem kan bestaan "uit een zwak zuur en/of haar zout of een combinatie van verschillende zwakke zuren en/of zouten van zwakke zuren." Het gebruik van het woord 'of' in conclusie 4 roept direct vragen op bij de vakman. Immers, gebruikelijke vormen van pH-bufferende systemen zijn combinaties van een zwak zuur en zijn zout. Voor een bufferende werking, dat wil zeggen om veranderingen in de pH te weerstaan wanneer er aan de oplossing zuren of basen worden gevoegd of wanneer de oplossing wordt verdund, is de aanwezigheid van beide elementen (zowel het zuur als het bijbehorende zout) noodzakelijk. Gelet op de formulering van conclusie 4 moet echter volgens het onderhavige octrooi ook een zwak zuur (dus zonder zijn zout) gezien worden als een pH-bufferend systeem. Echter, een zwak zuur zal een oplossing in beginsel alleen aanzuren, niet de pH bufferen. De bufferende werking hangt voorts niet alleen af van de chemische eigenschappen (het zuur, het zout, etc.) van het middel. Zoals octrooihouder heeft aangegeven, weet de vakman dat de concentratie van het middel in oplossing mede bepalend is. Of in een oplossing een pH-bufferend systeem aanwezig is, kan eenvoudig empirisch worden vastgesteld met pH-metingen. De vakman weet dat als de pH van de oplossing in de eindsituatie maximaal 1 pH-eenheid afwijkt van de initiële pH er sprake is van een bufferende werking.

Het octrooi vermeldt geen resultaten van pH-metingen. Nochtans zal de vakman er vanuit gaan dat bij normale toepassing van een formulering zoals in het uitvoeringsvoorbeeld op bladzijde 3 van het octrooi beschreven, indien de formulering in oplossing is gebracht, de pH van de oplossing wordt gebufferd. De formulering op bladzijde 3 omvat ingrediënten, zijnde 25 gram natriumtricitraat en 25 gram citroenzuur

monohydraat, die de pH zouden kunnen bufferen. Verzoekster heeft naar eigen zeggen het voorbeeld uit het octrooi nagewerkt en daarbij geconstateerd dat er geen buffering optreedt; de pH liep op van 3,9 tot 6,7. Zoals hierboven reeds is gesteld had de pH niet meer dan tot 4,9 (de initiële pH +1) mogen oplopen om nog te kunnen spreken van een

5

bufferende werking. Octrooicentrum Nederland is het met octrooihouder eens dat verzoekster in haar experiment geen rekening heeft gehouden met de hoeveelheid buffer die met het spoelwater in de afvaltank terecht komt. Desalniettemin is dat naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland geen aanleiding om het experiment daarom volledig te

10

diskwalificeren. De pH-schaal is een logaritmische maat voor de zuurtegraad. Een verschil in 1 pH-eenheid betekent een verschil van een factor 10 in zuurtegraad. Octrooicentrum Nederland acht het vooralsnog niet waarschijnlijk dat met het toevoegen van nog eens 60 gram van de formulering teneinde de spoelwaterwerking te simuleren, de pH wel onder de grens van 4,9 was gebleven. Kortom, bij naderking van het enige

15

uitvoeringsvoorbeeld van het octrooi lijkt dus geen pH-bufferend systeem te worden waargenomen. Overigens zou meer zekerheid over deze stelling met eenvoudige proeven kunnen worden verkregen, doch zijn deze door geen van de partijen overlegd. Octrooicentrum Nederland komt op grond hiervan tot de vaststelling dat de invulling die het octrooi geeft aan de term "pH-bufferend systeem" uit de conclusies op twee belangrijke punten afwijkt van wat in de vaktaal gebruikelijk is. Het "pH-bufferend systeem", waarvan de vakman in eerste instantie verwacht dat deze maatregel er op gericht is in een oplossing de pH te bufferen, blijkt bij naderking van het uitvoeringsvoorbeeld de pH niet te bufferen. Voorts brengt onder meer conclusie 4 de vakman verder in verwarring wat in het octrooi onder een "pH-bufferend systeem" moet worden begrepen, omdat volgens deze volconclusie een zuur zonder zijn zout als een buffer zou moeten werken. Bovendien bevat het octrooi geen heldere omschrijving van wat dan wel onder deze term moet worden verstaan. Daarom concludeert Octrooicentrum Nederland dat het octrooi niet een beschrijving van de uitvinding bevat die zodanig duidelijk en volledig is dat een vakman de uitvinding kan toepassen. Nu het "bufferend systeem" als maatregel in de drie onafhankelijke conclusies is opgenomen, dienen deze conclusies wegens niet naderkbaarheid vernietigd te worden. Aangezien alle overige conclusies afhankelijk zijn van deze drie conclusies, zijn deze daarmee eveneens niet naderkbaar en derhalve op dezelfde grond nietig.

20

25

30

35

Geheel ten overvloede zal Octrooicentrum Nederland de overige nietigheidsargumenten met betrekking tot nieuwheid en inventiviteit bespreken. Nu echter onduidelijk is wat moet worden verstaan onder de in de conclusies gebruikte term "pH-bufferend systeem" is het problematisch om vast te stellen of deze maatregel bekend is uit de stand van de techniek of dat deze op een voor de hand liggende wijze daaruit voortvloeit.

40

Octrooicentrum Nederland ziet geen andere mogelijkheid dan uit te gaan van de enige bekende en voor de vakman gebruikelijke definitie van een pH-bufferend systeem, d.w.z. een systeem dat veranderingen in de pH weerstaat wanneer er aan de oplossing zuren of basen worden gevoegd of wanneer de oplossing wordt verdund. Een systeem bestaande enkel uit een zwak zuur valt, zoals gezegd, buiten deze definitie.

45

5.3 Conclusies 1 t/m 11 – inventiviteit

PAGINA

5.3.1 Stand van de techniek

11/17

5 Octrooicentrum Nederland is het met verzoekster eens dat zowel document D1 als document D3 de meest nabije stand van de techniek kan vormen. Beide octrooipublicaties staan op naam van Thetford onder vermelding van de heer Van Nijnatten als (mede)uitvinder en worden reeds besproken in de beschrijvingsinleiding van het onderhavige octrooi (zie pagina 2, regels 7 t/m 11).

10 D1 beschrijft deodoriserende formuleringen van nitraat die gebruikt kunnen worden in de afvaltank van chemische toiletten. Deze formuleringen omvatten nitraat in combinatie met een conserveermiddel (biocides), zoals alcoholen, in het bijzonder bronopol, formaldehyde donoren of quaternaire ammoniumzouten. Het nitraat bezit de vorm van een wateroplosbaar calcium, natrium, ammonium of kaliumzout. Aanvullend kunnen er oppervlakteactieve stoffen, parfums, kleurstoffen en verdikkingsmiddelen toegevoegd
15 worden. Om de stabiliteit van de formulering te vergroten kan verder een carbonzuur of een glycol toegevoegd worden. Alle uitvoeringsvormen van D1 betreffen vloeibare formuleringen. In het bijzonder is uit voorbeeld 1 van D1 bekend een vloeibare formulering bevattende calciumnitraat, bronopol en azijnzuur, en verder een geurstof, een oppervlakteactieve stof, een kleurstof, een verdikkingsmiddel, een glycol en water.
20 Octrooihouder heeft, onder verwijzing naar voorbeeld 7 van D1 waar het middel Akypo LF 4 wordt genoemd, ter zitting gesteld dat in D1 weliswaar gesproken wordt van een carbonzuur, maar dat eigenlijk een ester bedoeld wordt. Octrooicentrum Nederland ziet echter geen reden om de term carbonzuur in D1 anders te lezen dan gebruikelijk, omdat het middel Akypo LF 4, zoals aan de vakman bekend, wel degelijk een mengsel van
25 carbonzuren betreft en ook voorbeeld 1 het gebruik van azijnzuur, dat ook een carbonzuur is, vermeldt.

De formulering zoals bekend uit D1 verschilt van de formulering van conclusie 1. Ten eerste doordat de formulering geen droge, maar een vloeibare formulering is, en ten tweede doordat de formulering uit D1 geen pH-bufferend systeem omvat (de formulering
30 uit D1 omvat alleen een carbonzuur, dus zonder zijn zout).

D3 beschrijft eveneens een deodoriserende formulering van nitraat die gebruikt kan worden in de afvaltank van chemische toiletten. Het betreft een granulair (droog) nitraatproduct, waarbij de nitraatkorrels nat gemaakt worden met parfum en vervolgens
35 behandeld worden met een droogmiddel om een vrij vloeïend homogeen product te verkrijgen. Deze formulering behoeft geen conserveermiddel. De samenstelling zoals bekend uit D3 verschilt ten opzichte van de formulering van conclusie 1 in het ontbreken van zowel een conserveermiddel met thiol-neutraliserende eigenschappen als een pH-bufferend systeem.

5.3.2. Bepaling van de inventiviteit

40 Omdat het onderhavige octrooi voornoemde stand van de techniek (D1 en D3) beschrijft zal uit moeten worden gegaan van wat in het octrooi gesteld wordt omtrent het technische probleem dat wordt opgelost door de uitvinding en/of de onverwachte
45 voordelen verbonden aan de uitvinding.

Stabiliteit van droge mengsels van nitraat en bronopol

Als probleem wordt in het octrooi de instabiliteit van een droog mengsel van bronopol met nitraat genoemd. Volgens de beschrijving van het octrooi uit de instabiliteit zich onder andere door het ontstaan van een sterke chloorgeur en een verkleuring van in sommige formuleringen aanwezige kleurstof. Het toevoegen van een citroenzuur/citraat mengsel – hetgeen in een oplossing bij voldoende concentratie een pH-bufferend systeem kan zijn – stabiliseert het droge mengsel van nitraat en bronopol. Verzoekster heeft gesteld dat een droge formulering met bronopol in het geheel niet onstabiel is. Ter onderbouwing heeft zij een aantal documenten overlegd. Uit deze documenten blijkt niet dat de stabiliteit van het mengsel van nitraat met bronopol in droge vorm een probleem vormt, zoals bijvoorbeeld in de vorm van een sterke chloorgeur. Octrooihouder heeft de inhoud van deze documenten niet bestreden en acht het zelf nu waarschijnlijk dat de destijds geconstateerde chloorgeur afkomstig was van chloorhoudende oplosmiddelrestanten in het commercieel verkrijgbare bronopol. Zoals de vakman weet bevat zuiver bronopol geen bron van chloor, maar wel van broom. Ook omdat de geur van broom wezenlijk verschilt van die van chloor, acht Octrooi Centrum Nederland de verklaring van octrooihouder dat de destijds geconstateerde chloorgeur afkomstig was van chloorhoudende oplosmiddelrestanten waarschijnlijk. Op grond van dit nieuwe inzicht betoogt octrooihouder dat de uitvinding dan het probleem van de instabiliteit van één type commercieel verkrijgbaar bronopol oplost. Octrooi Centrum Nederland volgt echter deze redenering van octrooihouder niet, omdat het octrooi niet is beperkt tot een of meer bepaalde typen commercieel verkrijgbaar bronopol. Bovendien is niet bekend bij welk type(n) commercieel verkrijgbare bronopol dit probleem optreedt. Het toevoegen van een pH-bufferend systeem aan een mengsel van niet-vervuilde bronopol en nitraat heeft geen enkel effect op de stabiliteit. Derhalve kan hierin geen uitvinding gelegen zijn.

Een droge formulering

De formulering volgens conclusie 1 bezit een droge vorm. De droge formulering heeft ten opzichte van een vloeibare formulering als voordeel dat het gewicht en volume beperkt blijft, waardoor bij reizen met een caravan of camper het gevaar van overbelading wordt verkleind. Een ander voordeel is dat de droge formulering niet kan bevriezen. Octrooi Centrum Nederland is van oordeel dat reeds uit D3 (zie pagina 1) bekend was dat het voordelig kan zijn om een droge formulering te gebruiken in plaats van een vloeibare. Verder zijn alle ingrediënten van de formulering uit conclusie 1, en in het bijzonder die genoemd worden in het uitvoeringsvoorbeeld van het octrooi, in vaste vorm verkrijgbaar. De formulering kan derhalve eenvoudigweg verkregen worden door de ingrediënten bij elkaar te voegen en te mengen, zoals ook blijkt uit de beschrijving van D3. Overigens lijkt er geen onderling verband of een synergetisch effect te bestaan tussen dit aspect van de formulering en de aanwezigheid van een pH-buffer. Octrooi Centrum Nederland stelt dan ook vast dat er geen uitvinding gelegen kan zijn in het feit dat de formulering volgens conclusie 1 een droge vorm bezit, noch in het procédé om de droge formulering te bereiden.

Verbetering van de geurreductie in de afvaltank

In het octrooi komt het gestelde effect van een verbeterde geurreductie maar uiterst summier aan de orde. De formulering van conclusie 1 resulteert volgens de beschrijving in een “onverwachte verbetering van de geurreductie” (zie pagina 2, regel 31). Octrooihouder en verzoekster hebben ter zitting aangegeven dat daarmee wordt

bedoeld een reductie van de hinderlijke geur afkomstig uit de afvaltank, niettegenstaande het feit dat in de voorgaande zin nog gesproken wordt van een andere geur, de “sterke chloorgeur” afkomstig van het droge mengsel. Voorts blijkt uit het uitvoeringsvoorbeeld van het octrooi dat na 3 à 4 dagen gebruik van de formulering

5 slechts een milde afvalgeur viel te bespeuren.

Een vergelijkend voorbeeld ter onderbouwing van de verbetering van de geurreductie ontbreekt echter. Met een eenvoudige proef waarbij een formulering was gebruikt gelijk aan het uitvoeringsvoorbeeld minus het natriumtricitraat, had wellicht kunnen worden aangetoond dat het gebruik van een pH-bufferend systeem in plaats van het (uit D1)

10 bekende carbonzuur tot een verbetering leidt. Nu een dergelijke proef ontbreekt, staat niet zonder meer vast dat de reductie in waargenomen afvalgeur toe te schrijven is aan de aanwezigheid van het pH-bufferende systeem in plaats van aan de aanwezigheid van bronopol en/of nitraat en/of het zuur.

15

Vooralsnog zijn de enige voorgelegde vergelijkende tests die van het Institut Fresenius (zie D9). Octrooihouder heeft gesteld dat deze tests ongeschikt zijn voor het beoordelen van ongeparfumeerde formuleringen. Octrooiencentrum Nederland acht de vergelijking tussen het ongeparfumeerde Kemdirect van octrooihouder en het geparfumeerde Thetford product AK Dry 134 inderdaad niet bijzonder zinvol, omdat bekend is dat de

20 stank die wordt afgegeven door de anaërobe bacteriën worden gemaskeerd door geurstoffen (zie ook D1, pagina 3, regels 48 en 49). Daarentegen kan Octrooiencentrum Nederland niet inzien waarom de tests niet geschikt zouden zijn voor een vergelijking tussen verschillende ongeparfumeerde producten. Uit tabel 1 en 2 blijkt dat het gebruik van twee formuleringen die onder conclusie 1 vallen, aangeduid met Kemdirect I en II, resulteert in een vergelijkbare geurreductie als twee formuleringen bestaande uit alleen calciumnitraat (een essentieel onderdeel van de formuleringen voor geurreductie volgens de stand van de techniek) worden gebruikt. Uit de tests blijkt niet dat de formulering volgens conclusie 1 beter werkt dan de formuleringen van de stand van de

25 techniek. Octrooihouder wijst erop dat uit de tests blijkt dat de aanwezigheid van bronopol (in Kemdirect) geen effect sorteert, terwijl toch de geurreductie door de combinatie van nitraat met bronopol in D1 (zie blz. 8, figuur 2) bewezen is. Evenwel bevatten de voorbeelden uit D1 relatief veel hogere hoeveelheden bronopol (1,5% bronopol + 15% calciumnitraat) dan de formulering volgens Kemdirect. Octrooiencentrum Nederland acht het derhalve goed mogelijk dat het ontbreken van een verschil tussen

30 Kemdirect en calciumnitraat veroorzaakt wordt doordat de hoeveelheid bronopol in Kemdirect te gering is om een effect te sorteren. Er is dus een logische verklaring mogelijk waarom de resultaten van de proeven uitgevoerd door het Institut Fresenius verschillen van de resultaten van de proeven die zijn beschreven in D1. Octrooiencentrum Nederland ziet dan ook vooralsnog geen reden om aan te nemen dat de proeven

35 uitgevoerd door het Institut Fresenius niet zouden deugen, nu octrooihouder zelf geen eigen experimentele uitkomsten daar tegenover stelt die het tegendeel hiervan aantonen. De vele positieve reacties uit de praktijk met Kemdirect, waar octrooihouder op wijst (X2), zijn louter subjectief en vormen geen bewijs van verbeterde geurreductie. Octrooiencentrum Nederland concludeert daarom op basis van de testresultaten van het

40 Institut Fresenius, dat Kemdirect – welke een formulering bevat die binnen conclusie 1 valt – geen verbeterde geurreductie gerealiseerd wordt ten opzichte van een formulering bestaande uit calciumnitraat. De tests met Kemdirect tonen aan dat het inventieve aspect van conclusie 1 derhalve niet gelegen kan zijn in een verbeterde geurreductie.

45

Verbetering van de stabiliteit van bronopol in oplossing

Indien de toevoeging van een pH-bufferend systeem wel een positief effect zou hebben op de geurreductie (hetgeen niet aannemelijk is gemaakt), dan resteert nog de vraag of deze maatregel voor de vakman voor de hand ligt of niet. Uit diverse literatuurplaatsen is bekend dat bronopol in oplossing bij hoge pH-waarden niet stabiel is. Paragraaf 6.4 op pagina 30 van D4 vermeldt dat bronopol in waterige oplossingen het meest stabiel is wanneer de pH van de oplossing aan de zure kant van het neutrale pH-gebied wordt gehouden, met een optimum bij een pH rond 4. Uit D6 blijkt eveneens dat de stabiliteit van bronopol vergroot wordt door een verlaging van de pH. Fosforzuur en citroenzuur of hun zouten, worden geschikt genoemd om de pH te beïnvloeden. Uit de bij D6 behorende figuur valt af te leiden dat een pH van 4 optimaal is om een oplossing van 300 ppm bronopol te bewaren. Ook uit D7 blijkt dat waterige oplossingen van bronopol een verlengde levensduur hebben wanneer de pH gebufferd wordt rond 4, bijvoorbeeld met citraat- of ftalaatbuffers.

De vakman die het mengsel van nitraat en bronopol volgens D1 wil verbeteren en kennis heeft genomen van een van de hiervoor besproken documenten D4, D6 of D7 omtrent de instabiliteit van bronopol in oplossing, zal zonder meer inzien dat het zinvol is een pH-buffer toe te voegen indien ook in de afvalwatertank dergelijke ongewenst hoge (basische) pH-waarden worden bereikt. De toevoeging van een pH-buffer aan de formulering volgens D1 ter stabilisering van het bronopol, ligt naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland voor de vakman voor de hand en kan derhalve aan conclusie 1 geen inventiviteit verlenen.

Voorkomen van het ontstaan van kalkaanslag

In het octrooi wordt nog als bijkomend voordeel van de formulering volgens conclusie 1 genoemd dat de citroenzuur/citraat-buffer het ontstaan van kalkaanslag in de afvaltank in belangrijke mate voorkomt. Octrooihouder heeft aangegeven dat het effect van het toevoegen van een citroenzuur/citraat-buffer op kalkaanslag algemeen bekend is. Octrooicentrum Nederland is derhalve van oordeel dat de uitvinding niet gelegen kan zijn in het voorkomen van kalkaanslag.

Gebruik in een spoelwatertank

Volgens de beschrijving van het octrooi heeft de formulering als bijkomend voordeel dat het niet alleen gebruikt kan worden in een afvaltank, maar ook in een spoelwatertank, waardoor de consument niet langer twee verschillende middelen nodig heeft. Het gebruik van de formulering in de spoelwatertank komt echter pas in conclusie 19 nadrukkelijk aan de orde. Dat de formulering zowel in een afvaltank als in een spoelwatertank kan worden toegepast, wordt in geen enkele conclusie vermeld. Aangezien conclusie 1, waarin staat dat de formulering "voor gebruik in chemische toiletten" geschikt dient te zijn, ook formuleringen claimt die alleen voor toediening in een afvaltank bedoeld zijn, kan dit voordeel geen inventiviteit aan conclusie 1 verlenen.

Slotsom

Octrooicentrum Nederland komt tot de slotsom dat de kenmerkende maatregelen van conclusie 1 triviaal zijn omdat zij geen effect lijken te sorteren ten opzichte van de formuleringen van de stand van de techniek, dan wel voor de vakman voor de hand liggen. Conclusie 1 is derhalve niet inventief.

Volgconclusies 2 t/m 11

De maatregelen uit de afhankelijke volgconclusies 2 t/m 11 betreffen nadere specificaties ten aanzien van het type nitraat, het type conserveermiddel, het type en de concentratie van het pH-bufferende systeem alsmede toevoegingen van uit de stand van de techniek bekende stoffen. Deze maatregelen zijn voor de vakman niet bijzonder en kunnen derhalve aan de formulering geen inventiviteit verlenen. Octrooicentrum Nederland is derhalve van oordeel dat de afhankelijke conclusies 2 t/m11 eveneens niet inventief zijn.

Aqua Kem Blue Combi

Het in de handel verkrijgbare product Aqua Kem Blue Combi, waarvan de samenstelling voor de indieningsdatum van het octrooi volgens verzoekster zou zijn beschreven in D13 (zie de kanttekening hierboven), is door verzoekster niet ingebracht als zijnde bezwarend voor conclusies 1 t/m 11. Niettemin, D13 beschrijft een vloeibare formulering voor gebruik in chemische toiletten omvattende calciumnitraat, bronopol en citroenzuur monohydraat (als "pH-control agent") plus enige gebruikelijke hulpstoffen. Gezien deze samenstelling kunnen de hierboven besproken inventiviteitsbezwaren die op D1 gegrond zijn, eveneens op Aqua Kem Blue Combi worden gegrond, mits het product ten tijde van de indiening van het octrooi inderdaad de in D13 beschreven formulering bezat.

5.4 Conclusies 12 t/m 18 – nieuwheid

De onafhankelijke conclusie 12, alsmede de daarvan afhankelijk volgconclusies 13 t/m 18, betreft een methode om een afvaltank te deodoriseren door het maken van een bepaalde formulering en het toevoegen van de aldus verkregen formulering aan een afvaltank. Octrooicentrum Nederland volgt de stelling van partijen dat conclusies 12 t/m 18 niet beperkt zijn tot een droge formulering en derhalve tevens vloeibare formuleringen kunnen omvatten.

Zoals hierboven uiteengezet, wordt voor de bespreking van de nieuwheids- en inventiviteitsbezwaren er vanuit gegaan dat een pH-bufferend systeem bestaat uit een combinatie van een zwak zuur en zijn zout, dat veranderingen in de pH weerstaat wanneer er aan de oplossing zuren of basen worden gevoegd of wanneer de oplossing wordt verdund. Op grond hiervan wordt de stelling van verzoekster dat het carbonzuur uit D1 (zonder zijn zout) als een pH-bufferend systeem is aan te merken, verworpen. Het toevoegen van een pH-bufferend systeem aan een mengsel van nitraat en een thiol-neutraliserend conserveermiddel (zoals bijvoorbeeld bronopol) is niet bekend uit D1 (noch uit de andere door verzoekster ingebrachte documenten). Daarmee wordt conclusie 12 door Octrooicentrum Nederland nieuw geacht. De volgconclusies 13 t/m 18, die alle afhankelijk zijn van conclusie 12, zijn daarmee eveneens nieuw.

5.5 Conclusie 12 t/m 18 – inventiviteit

Naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland omvat de methode van conclusie 12 het normale gebruik van de niet-inventief geachte formulering volgens conclusie 1, zijnde de toevoeging van de formulering aan een afvaltank. D1 en D3 beschrijven expliciet hetzelfde gebruik in de afvalwatertank van een zgn. 'Porta Potti'-toilet. Het product Aqua Kem Blue Combi, voorzover de formulering volgens D13 daadwerkelijk tot

de stand van de techniek behoort, is op de markt gebracht voor gebruik in afval tanks van chemische toiletten.

PAGINA
16/17

5 Octrooicentrum Nederland is van oordeel dat het normale gebruik van een reeds niet-inventief geachte formulering niet kan leiden tot een inventieve uitvinding. Derhalve wordt conclusie 12 niet inventief geacht.

10 De afhankelijke volgconclusies 13 t/m 18 zijn gericht op nadere specificatie van de formulering, welke reeds bij de bespreking van volgconclusies 2 t/m 11 geen inventiviteit bleken te bezitten. Octrooicentrum Nederland is derhalve van oordeel dat conclusies 13 t/m 18 eveneens niet inventief zijn.

5.6 Conclusies 19 t/m 27 – nieuwheid

15 De onafhankelijke conclusie 19 heeft betrekking op een methode om het spoelwater van een chemisch toilet te conserveren alsmede een goede spoeling te verkrijgen, door eerst een bepaalde formulering te maken en vervolgens deze formulering aan een spoelwatertank toe te voegen. Net als in conclusies 12 t/m 18 is de formulering van conclusies 19 t/m 27 niet beperkt tot de droge vorm. De formulering van conclusies 19 t/m 27 kent als extra maatregel dat de formulering een of meer oppervlakreactieve stoffen bevat.

25 Octrooicentrum Nederland acht de toevoeging van een oppervlakreactieve stof aan de formulering bekend uit D1. D1 voorziet echter specifiek in formuleringen die deodoriserend werken in afval tanks ("sewage related settings such as waste holding tanks"). D1 suggereert in het geheel niet dat de formulering toegepast kan worden in een spoelwatertank. Uit voorbeeld 1 en 2 van D1 blijkt niet dat de formulering bij gebruik in een 'Porta Potti'-toilet ook in de spoelwatertank terecht komt. D1 openbaart derhalve niet de methode volgens conclusie 19. Het gebruik van de formulering in de spoelwatertank is evenmin bekend van het product Aqua Kem Blue Combi.

30 Octrooicentrum Nederland is derhalve van oordeel dat conclusie 19 nieuw is. Daarmee zijn de hiervan afhankelijke volgconclusies 20 t/m 27 eveneens nieuw.

5.7 Conclusies 19 t/m 27 – inventiviteit

35 Nu de door verzoekster aangevoerde stand van de techniek D1 geen methode voor het conserveren van het spoelwater van een chemisch toilet openbaart (zijnde de aanhef van conclusie 19), acht Octrooicentrum Nederland deze literatuurplaats niet geschikt als uitgangspunt. Om dezelfde reden is het product Aqua Kem Blue Combi ook niet geschikt als stand van de techniek, mocht dit ten tijde van de indiening de samenstelling bezitten zoals beschreven in document D13.

40 Desgevraagd heeft verzoekster ter zitting D12 aangewezen als meest nabije stand van de techniek, aangezien daarin het product Aqua Rinse wordt genoemd ter conservering van het spoelwater van een chemisch toilet. Echter, D12 geeft geen informatie over de samenstelling van dit product. Desgevraagd heeft verzoekster, uitgaande van D12, ter zitting niet aan kunnen geven waarom en in combinatie met welke secundaire stand van de techniek de uitvinding volgens conclusie 19 voor de vakman voor de hand ligt.

45 Octrooicentrum Nederland acht het inventiviteitsbezwaar van verzoekster tegen conclusie 19 onvoldoende gemotiveerd. Het bezwaar treft naar het oordeel van Octrooicentrum Nederland dan ook geen doel, waarmee conclusie 19 vooralsnog als

inventief wordt beschouwd. Gezien de afhankelijkheid van volgconclusies 20 t/m 27 treffen de aangevoerde inventiviteitsargumenten eveneens geen doel tegen de volgconclusies.

PAGINA
17/17

5

6. Advies van Octrooicentrum Nederland

Op grond van het vorenstaande luidt het advies van Octrooicentrum Nederland dat de aangevoerde bezwaren dienen te leiden tot vernietiging van alle conclusies, omdat het octrooischrift niet een beschrijving van de uitvinding bevat die zodanig duidelijk en volledig is dat een deskundige deze uitvinding kan toepassen.

Aldus gedaan op 26 januari 2007 door M.W.D. van der Burg, N.O.M. Rethmeier, M.W. de Lange en L. Bechger.

15

w.g. M.W.D. van der Burg, voorzitter

20 w.g. L. Bechger, secretaris